

Брюксел, 23.7.2015 г.
COM(2015) 370 final

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно мобилизирането на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз

ИНФОРМАЦИЯ И УСЛОВИЯ, КОИТО ДАВАТ ОСНОВАНИЕ ЗА МОБИЛИЗИРАНЕТО НА СРЕДСТВА ОТ ФОНД „СОЛИДАРНОСТ“ НА ЕС

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящото решение се отнася до мобилизирането на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз („Фондът“) в размер на 16 274 765 EUR вследствие на три бедствия в България и Гърция. Това мобилизиране ще бъде финансирано изцяло чрез частичното използване на бюджетните кредити за поети задължения и плащания на стойност 50 000 000 EUR, които вече са вписани в бюджета за 2015 г., поради което не се изисква коригиране на бюджета.

2. ИНФОРМАЦИЯ И УСЛОВИЯ

В края на април 2015 г. Комисията получи три заявления за финансова помощ от Фонда във връзка с бедствие в България (сурови зимни условия) и две бедствия в Гърция (наводненията в Еврос и в Централна Гърция), случили се през януари и февруари 2015 г. Комисията разгледа щателно и трите заявления в съответствие с Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз¹ (наричан по-нататък „Регламентът“) и по-специално членове 2, 3 и 4 от него. Най-важните елементи на оценката са обобщени по-долу.

2.1. БЪЛГАРИЯ

- (1) В края на януари и началото на февруари 2015 г. големи райони на България пострадаха от силни валежи, снеговалежи, наводнения и свлачища, които причиниха значителни щети на публичната инфраструктура, предприятията, частните домове и активите, като нанесоха вреда и на селскостопанския сектор.
- (2) Заявлението на България бе получено на 24 април 2015 г. в рамките на дванадесетседмичния срок след регистрирането на първата щета на 30 януари 2015 г.
- (3) Комисията прецени, че различните бедствия в България имат обща метеорологична причина с природен характер, поради което попадат в сферата на приложение на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз.
- (4) При подаване на заявлението си, България поиска авансово плащане от очаквания размер на помощта от Фонда. След предварителна оценка на заявлението, Комисията заключи, че условията съгласно член 4а от Регламента са изпълнени. С Решение С(2015) 4179 на Комисията беше предоставено авансово плащане в размер на 637 782 EUR, което представлява 10 % от очакваната финансова помощ от Фонда.
- (5) Българските органи оценяват общите преки щети, причинени от бедствието, на 243,305 милиона евро. Тази сума представлява 0,622 % от БНД на България или 103,6 % от приложимия за България праг за „големи бедствия“ за мобилизиране на средства от Фонда, който през 2015 г. е 234,871 милиона евро (т.е. 0,6 % от

¹ Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (ОВ L 311, 14 ноември 2002 г., стр. 3).

БНД по данни от 2013 г.). Тъй като оценката на общите преки щети надвишава този праг, това бедствие се определя като „голямо природно бедствие“ съгласно член 2, параграф 2 от Регламента.

- (6) Общите преки щети служат за основа при изчисляването на размера на финансовата помощ от Фонда. Финансовата помощ може да се използва само за покриване на основните спешни действия и действия по възстановяване, определени в член 3 от Регламента.
- (7) Що се отнася до въздействието и последиците от бедствието, суровите зимни условия засегнаха почти цялата територия на България. Беше съобщено, че югоизточният регион е бил най-силно засегнат от събитията. Само в град Бургас бяха наводнени над 300 сгради. Важни инфраструктурни обекти бяха унищожени от свлачища. Скъсаха се диги, а много реки (напр. Марица) преляха и наводниха земеделска земя и гори. Бурни ветрове унищожиха борови гори, като прекъснаха електрозахранването и повредиха комуникационните мрежи; пътищата бяха блокирани от паднали дървета.
- (8) Разходите за основни спешни действия, отговарящи на условията съгласно член 3, параграф 2 от Регламента, се оценяват от българските органи на 239,225 милиона евро и са разбити по видове действия. Тази сума представлява над 98 % от общия размер на щетите, за които бе съобщено. Българските органи обясниха този непропорционално висок дял на щетите върху държавна собственост с неспособността на местните власти да направят точна оценка на щетите върху частната собственост в рамките на 12-седмичния срок за подаване на заявление. Следователно частните щети до голяма степен не са включени в заявлението. С най-голям дял от разходите за спешни действия са действията за осигуряване на превантивна инфраструктура — над 97 милиона евро. Според изчисленията за възстановяването на транспортната инфраструктура ще са необходими над 46 милиона евро.
- (9) Засегнатите региони попадат в категорията „по-слабо развити региони“ в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове (2014—2020 г.). Българските органи не са уведомили Комисията за намерението си да преразпределят средства от програмата по европейските структурни и инвестиционни фондове, отнасяща се до България, за възстановителни мерки.
- (10) Що се отнася до изпълнението на законодателството на Съюза в областта на предотвратяването и управлението на риска от бедствия във връзка с характера на това бедствие, през 2010 г. България транспонира в националното си законодателство Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно оценката и управлението на риска от наводнения (Директивата за наводненията), а въз основа на методиката за оценка на заплахата и риска от наводнения, разработена от Министерството на околната среда и водите, бе извършена предварителна оценка на риска от наводнения за всеки район с речен басейн.
- (11) Към датата на подаване на заявлението по отношение на България нямаше задействана процедура за установяване на неизпълнение на задължение във връзка със законодателството на Съюза, което се отнася до характера на бедствието.

- (12) Българските органи посочиха, че щети в размер на около 32 275 EUR имат застрахователно покритие. Тази сума беше приспадната от размера на допустимите разходи.

2.2. ГЪРЦИЯ (Наводнения в Еврос и в централните и западните региони)

- (1) От началото на февруари 2015 г. Гърция пострада от масови наводнения в по-широкия район на река Еврос и река Арда в областта Източна Македония и Тракия, което причини разрушаването на основна инфраструктура, обществени сгради, частни домове, фирми и обекти в селското стопанство.
- (2) През същия период значителни части от Централна и Западна Гърция, включително областите Епир, Западна Гърция, Централна Гърция и Тесалия, бяха засегнати от подобни събития, които причиниха дори още по-големи щети отколкото в Източна Македония.
- (3) Гърция подаде две заявления за отпускане на финансова помощ от Фонда, и двете с дата 23 април 2015 г., което е в рамките на 12 седмици след първите щети, регистрирани на 4-ти февруари 2015 г. (за Еврос) и на 1-ви февруари (за централните и западните региони). Заявленията бяха подадени като „регионални бедствия“ по силата на член 2, параграф 3 от Регламента. Общо пет региона на ниво 2 по NUTS са засегнати от бедствието: Източна Македония и Тракия (наводненията в Еврос), Епир, Западна Гърция, Централна Гърция и Тесалия (за наводненията в Централна и Западна Гърция).
- (4) Оценката на Комисията показва обаче, че събитията в Гърция (и голямото бедствие в България) са свързани и са причинени от същото метеорологично явление. Поради това Комисията реши да разгледа гръцките случаи като едно регионално бедствие съгласно член 2, параграф 3 от Регламента. Бедствието е с природен характер, поради което попада в сферата на приложение на фонд „Солидарност“.
- (5) Сливането на двете заявления не оказва влияние върху размера на финансовата помощ от Фонда, като същевременно значително ще се намали административната тежест за Гърция от действията по прилагане и докладване.
- (6) При подаване на заявлението си Гърция поиска авансово плащане от очаквания размер на помощта от Фонда. След предварителна оценка на заявленията и преди вземането на решение те да се слят, Комисията стигна до заключението, че условията, предвидени в член 4а от Регламента са били спазени и в двата случая.
- (7) Гръцките органи изчисляват общия размер на преките щети, нанесени от наводненията, на 395,878 милиона евро (132,454 милиона евро за Еврос плюс 263,424 милиона евро за Централна и Западна Гърция). Тази сума представлява 36 % от прага за „голямо бедствие“ от 1 091,315 милиона евро, приложим за Гърция през 2015 г. (т.е. 0,6 % от БНД въз основа на данни от 2013 г.) и следователно това не може да бъде определено като „голямо бедствие“. Общите преки щети обаче представляват 4,78 % от среднопретегления БВП на съответните пет региона по NUTS ниво 2 и следователно далеч надхвърлят прага от 1,5 % за среднопретегления регионален БВП, определен в Регламента, за да се квалифицират като регионално бедствие.

- (8) Общите преки щети служат за основа при изчисляването на размера на финансовата помощ от Фонда. Финансовата помощ може да се използва само за покриване на основните спешни действия и действия по възстановяване, определени в член 3 от Регламента.
- (9) С Решение С(2015) 4180 на Комисията се предостави авансово плащане в размер на 331 135 EUR за Еврос, а с Решение С(2015) 4181 на Комисията се предостави сума в размер на 658 560 EUR за Централна и Западна Гърция, което и в двата случая представлява 10 % от очакваната финансова помощ от Фонда.
- (10) Що се отнася до въздействието и последиците от бедствията, наводнението във водосборния басейн Еврос засегна силно селскостопанския сектор. Около 17 500 хектара земя бе наводнена. Бяха унищожени земеделска инфраструктура, складове и култури. Повредени или разрушени бяха 150 км пътища. Водоснабдяването и канализационната инфраструктура бяха повредени в 17 населени места. Наводненията причиниха щети и на обществени сгради (училища, спортни клубове, библиотеки). Западните, централни и северни части на Гърция (Епир, Етолоакарнания, Евритания, Фтиотида, Тесалия и Пелопонес) постраднаха от силни валежи, бури, обилни снеговалежи в планините и бурни южни ветрове, както в морските, така и в сухоземните райони. Това предизвика сривове в електрозахранването, преливане на реки и множество свлачища, което доведе до изолиране на редица планински селища, чиито жителите трябваше да бъдат евакуирани. Бедствието причини щети в размер на повече от 60 % от пътната мрежа в област Епир. Селското стопанство понесе загуби на култури върху обработваема земя. Засегнати бяха магазини, къщи, търговски предприятия, животновъдства и стопанства. Част от културното наследство на Гърция беше застрашено. Бушуващите води на река Арахтос, например, отнесоха историческия мост Плака в селището Дзумерка.
- (11) Разходите за основни спешни действия, отговарящи на условията съгласно член 3, параграф 2 от Регламента, се оценяват от гръцките органи на 308,445 милиона евро и са разбити по видове действия. Най-голяма част от разходите се отнася към транспортния сектор — над 196 милиона евро. Втората по големина част от разходите е свързана с укрепването на превантивната инфраструктура и е на стойност 83 милиона евро.
- (12) Пострадалите региони са „по-слабо развити региони“ по линия на европейските структурни и инвестиционни фондове (за периода 2014—2020 г.). Гръцките органи не са уведомили Комисията за намерението си да пренасочат средства от програмата по европейските структурни и инвестиционни фондове към мерки за възстановяване.
- (13) Що се отнася до прилагането на законодателството на Съюза относно предотвратяването и управлението на риска от бедствия в момента няма процедура за нарушение в ход. През ноември 2012 г. на Комисията бе представен актуализиран доклад, даващ предварителна оценка на риска от наводнения. Освен това, като част от националната стратегическа референтна рамка за 2014—2020 г., ОП „Инфраструктура, транспорт, околна среда и устойчиво развитие“, която се съфинансира от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд, финансира действия по тематична цел 5, имащи за цел да се отговори на отрицателното въздействие от изменението на климата

и приспособяване към новите топли условия и възможните екстремни климатични явления, например наводнения.

- (14) Към датата на подаване на заявлението по отношение на Гърция нямаше задействана процедура за установяване на неизпълнение на задължение във връзка със законодателството на Съюза, свързано с характера на бедствието.
- (15) Гръцките органи потвърдиха, че допустимите разходи нямат застрахователно покритие.

3. ФИНАНСИРАНЕ

В Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020², и по-специално в член 10 от него, се предвижда възможност за мобилизиране на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз в рамките на годишен таван от 500 милиона евро (по цени от 2011 г.) над съответните функции от финансовата рамка. Условието за финансиране от фонда са представени в Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета, изменен с Регламент (ЕС) № 661/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз. В точка 11 от Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление³ са определени редът и условията за мобилизиране на Фонда.

Тъй като солидарността бе главното основание за създаването на фонда, Комисията счита, че помощта от него следва да бъде прогресивна. Това означава, че според досегашната практика частта от щетите, надвишаваща прага за големи бедствия за мобилизиране на средства от фонда (т.е. 0,6 % от БНД или 3 милиарда евро по цени от 2011 г., в зависимост от това коя е по-малката сума), следва да води до по-голям интензитет на помощта в сравнение с щетите до този праг. Процентът, прилаган в миналото при определянето на отпусканите за големи бедствия средства, е 2,5 % от общите преки щети под прага и 6 % от щетите над прага. Що се отнася до регионалните бедствия и бедствията, приети съгласно разпоредбата за съседна държава, ставката е 2,5 %.

Помощта не може да надвишава прогнозната обща стойност на допустимите действия. Методиката за изчисляване на помощта по фонд „Солидарност“ бе изложена в годишния доклад за фонд „Солидарност“ за периода 2002—2003 г. и бе приета от Съвета и от Европейския парламент.

Въз основа на заявленията, подадени от България и Гърция, изчислението на помощта от Фонда, което се основава на оценка на общите причинени преки щети, е както следва:

² ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 884.

³ ОВ С 373, 20.12.2013 г., стр. 1.

Бедствие	<i>Преки щети (милиони евро)</i>	<i>Приложение праг за регионални бедствия (милиони евро)</i>	<i>Праг за големи бедствия (милиони евро)</i>	<i>Общи разходи за допустимите действия (милиони евро)</i>	<i>2,5 % от преките щети до прага (в евро)</i>	<i>6 % от преките щети над прага (в евро)</i>	Общ размер на предложената помощ в евро
БЪЛГАРИЯ	243,305	—	234,871	239,225	5 871 775	506 040	6 377 815
ГЪРЦИЯ	395,878	124,354	1 091,315	308,445	9 896 950	—	9 896 950
ОБЩО							16 274 765

При приемане на бюджета за 2015 г. беше мобилизирана сума в размер на 50 000 000 EUR за извършването на авансови плащания, като съответните бюджетни кредити за поети задължения и плащания бяха записани в бюджета. Като отчита констатираното при прегледа на заявленията⁴ и максималния възможен размер на безвъзмездните средства от Фонда, Комисията предлага да се мобилизират средства от Фонда за тези два случая, като се използва сумата от 16 274 765 EUR от специално отделените за аванси средства в размер на 50 000 000 EUR от общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2015 година.

Тъй като вече беше изплатена авансова сума в размер на 10 % на стойност 1 627 477 EUR (637 782 EUR за България и 989 695 EUR за Гърция) в съответствие с член 4а, параграф 2 от Регламента, дължимото салдо възлиза на 14 647 288 EUR (5 740 033 EUR за България и 8 907 255 EUR за Гърция).

След извършване на горепосочените авансови плащания, наличното салдо в бюджета за плащане на аванси е 48 372 523 EUR. Съгласно точка 11 от Междуинституционалното споразумение, с която се дава възможност за преразпределяне на бюджетни кредити, Комисията предлага от наличното салдо да се изтегли необходимата сума за България и Гърция в размер на 14 647 288 EUR. След плащането на оставащата сума от 14 647 288 EUR, сумата от 33 725 235 EUR остава на разположение за допълнителни авансови плащания за 2015 г. в случай на нужда. Въз основа на наличната в момента информация, това се оценява като достатъчно, в случай на нови заявления, които могат да бъдат получени през останалата част от годината.

В случай на несъгласие ще бъде започната тристранна процедура съгласно точка 11 от Междуинституционалното споразумение⁵.

⁴ Съобщение до Комисията С(2015) xxxx.

⁵ ОВ С 373, 20.12.2013 г., стр. 1.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно мобилизирането на средства от фонд „Солидарност“ на Европейския съюз

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взеха предвид Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 година за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз⁶ и по-специално член 4, параграф 3 от него,

като взеха предвид Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление⁷, и по-специално точка 11 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията⁸,

като имат предвид, че:

- (1) Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз („Фондът“) има за цел да се осигури възможност на Съюза да реагира по бърз, ефективен и гъвкав начин на извънредни ситуации и да покаже солидарност с населението на регионите, засегнати от бедствия.
- (2) Съгласно член 10 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета⁹ максималната годишна сума, която Фондът не може да надхвърля, е 500 милиона евро (по цени от 2011 г.).
- (3) България подаде заявление за мобилизиране на средства от Фонда във връзка със сурови зимни условия.
- (4) Гърция подаде две заявления за мобилизиране на средства от Фонда във връзка с наводнения.

⁶ Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 година за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (ОВ L 311, 14 ноември 2002 г., стр. 3).

⁷ ОВ С 373, 20.12.2013 г., стр. 1.

⁸ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

⁹ Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 884).

- (5) Комисията заключи, че заявленията отговарят на условията за отпускане на помощ по линия на фонд „Солидарност“, определени в Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета.
- (6) Поради това Фондът следва да бъде мобилизиран, за да се осигури чрез него финансова помощ в размер на пълната сума от 16 274 765 EUR във връзка със заявленията, подадени от България и Гърция.
- (7) Съществуват възможности за преразпределение на бюджетни кредити в съответствие с второто изречение на точка 11 от Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. Бюджетните кредити за авансови плащания за финансовата 2015 година бяха използвани в много ограничена степен за трите заявления, които са предмет на настоящото решение и за които остава да бъде изплатена сума в размер на 14 647 288 EUR. Следователно пълната сума за мобилизиране на средства ще се финансира чрез използването на наличните бюджетни кредити в общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2015 година, като не са необходими допълнителни бюджетни кредити. Поради това не е необходимо изменение на бюджета, тъй като настоящото решение съдържа всички елементи, необходими за мобилизиране на Фонда.
- (8) За да се сведе до минимум времето за мобилизиране на средства от Фонда, настоящото решение следва да се прилага от датата на приемането му,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Пълният размер на настоящото мобилизиране се покрива от специално отделени мобилизирани бюджетни кредити за авансови плащания в рамките на бюджета на Съюза за финансовата 2015 година, налични по бюджетен ред 13 06 01.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

То се прилага от [датата на приемането му] [датата се въвежда от Парламента преди публикуването в ОВ].

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател